A.° 1853. N.° 232.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Zondag en Maandag den 25 en 26 December.

Uit hoofde van het KERSFEEST zal aanstaanden DINGSDAG geene Courant worden uitgegeven.

BUITENLAND.

LONDEN den 22 december.

Het Hof is heden van Osborne op het eiland Wight naar het kasteel van Windsor teruggekeerd, waar het denkelijk tot in de eerste week van februarij verblijven zal.

Sir *J. Graham*, wien, gelijk reeds gemeld werd, de portefeuille van binnenlandsche zaken is aangeboden, bezocht gisteren H. M. te Osborne en keerde des avonds naar Londen terug.

Heden werd aan het bureau van buitenlandsche zaken een Kabinetsraad gehouden.

De voormalige kanselier der schatkist *Disraeli* heeft, naar verzekerd wordt, een plan van parlementaire hervorming in gereedheid gebragt.

— Gisteren avond had ten huize van mevrouw *Wilkinson* in Wimpolestreet alhier een treurig voorval plaats. Die dame en eene andere zaten op eene sofa nabij het vuur, en door de aanraking van het kleed der eene met de ruif van den haard geraakten beider kleederen binnen weinige oogenblikken in volle vlam. Op haar gegil schoten de dienstboden dadelijk toe en verleenden de noodige hulp, maar beide de dames zijn zoo deerlijk gebrand dat men aan het behoud van haar leven wanhoopt.

— Den 20 dezer is te Birmingham eene openbare vergadering gehouden om te overwegen wat er tot het te regt brengen van jeugdige misdadigers kan en moet worden gedaan; aanzienlijke en invloedhebbende mannen uit vele oorden des Lands woonden deze vergadering bij, terwijl een lid van het afgetreden tory-kabinet, de heer *Pakington*, voorzat. Algemeen was men van oordeel dat er, onder medewerking van den Staat en der gemeentebesturen, door menschlievende particulieren scholen moeten worden gesticht, waarin die misdadigers door tucht, arbeid en vooral door godsdienstig en zedelijk onderrigt weêrhouden zouden worden van verderen voortgang op den verkeerden weg. Men wilde ook dat de ouders, die hun kind verwaarloosd hadden, de helft zouden dragen van de kosten voor de verbetering van dat kind. Vragen, waarover men het niet eens kon worden, waren of die scholen onder den invloed der Staatskerk moesten staan, en of er ook ligchamelijke tuchtiging zou worden aangewend. Over het algemeen vereenigde de vergadering zich met het verslag der commissie van het Lagerhuis, welke in de afgeloopen zitting een onderzoek omtrent dit aangelegen onderwerp gedaan heeft.

— Men kent thans nadere bijzonderheden omtrent het vergaan der stoomboot *Humboldt*, van 1400 ton, op den 6 dezer maand, nabij de haven van Halifax. De passagiers en equipage zijn allen gered, maar van de kostbare lading, wier waarde op nagenoeg driemaal honderdduizend ponden sterling geschat wordt, heeft men weinig kunnen bergen. De gezagvoerder *Lines* was zelf tot eene waarde van tienduizend ponden sterling aandeelhouder in het schip en ongelukkig was niets daarvan verzekerd.

PARIJS den 22 december.

Alhier zijn verschillende geruchten in omloop nopens op handen zijnde wijzigingen in het Ministerie; de heer *de Persigny* zou benoemd worden tot minister van Staat, de heer *Billault* zou hem bij binnenlandsche zaken vervangen, de heer *de Morny* zou geroepen worden tot het voorzitterschap van het Wetgevend Ligchaam, en de heer *Fould* eindelijk zou het beheer der finantien weder aanvaarden.

— Bij besluit, heden in den *Moniteur* vervat, worden de statuten der maatschappij voor het grondcrediet in Frankrijk gewijzigd. Bij een ander besluit wordt de vestiging bepaald eener beleen- en disconto-bank in Senegal, met een kapitaal van 250,000 francs.

— Men verzekert dat de beroemde tooneelschrijver *Scribe*, als vrucht van het bereids door hem geschrevene, het verbazend inkomen van ongeveer 280,000 francs geniet. Hij ontvangt deze gelden door eene bij de wet toegestane per centsgewijze heffing op de dagelijksche ontvangsten van alle tooneelen in Frankrijk, ten voordeele van schrijvers die voor het tooneel werken, en het aanzienlijk aandeel dat hem daarvan gewordt bewijst hoe algemeen geliefd, en doorgaans niet ten onregte, zijne stukken zijn. Op de gezamenlijke Parijsche tooneelen alleen worden, gemiddeld, zes zijner dramatische voortbrengselen iederen avond uitgevoerd.

— Het Fransche stoom-fregatschip *le Vauban*, dat te Toulon wordt uitgerust en tot bevelhebber waarover de scheepskapitein *d'Herbinghem* is benoemd, is aangewezen om deel uit te maken van het Fransche esquader dat onder de bevelen staat van den admiraal *Hamelin*.

— In het dagblad *Siècle* leest men het volgende: „Wij gelooven in staat te zijn voor de juistheid der volgende berigten te kunnen instaan: Aan de Gezanten is formele, stellige last gezonden de vloten de Zwarte Zee te doen binnenstevenen, van waar, dus zou iemand gezegd hebben wiens gevoelen in deze van groot gewigt moet zijn, de eer hun verbiedt weder te vertrekken voor dat de Russen de Donau-Vorstendommen hebben ontruimd. Verder zou last zijn gezonden aan de Gezanten, om met de *Caradoc*, die naar Marseille zal worden geëxpedieerd, verslag te zenden van het binnenloopen der vloten in de Zwarte Zee, van de omstandigheden van het gevecht bij Sinope, van den staat der gemoederen te Konstantinopel, eindelijk van den indruk te weeg gebragt door de aankomst der laatste van Weenen afgezonden voorstellen."

In weerwil van deze mededeeling, wordt de waarheid van het berigt nopens het binnenloopen der vloten in de Zwarte Zee nog door sommigen in twijfel getrokken.

— De gisteren avond alhier ontvangen Lyonsche dagbladen melden, dat de overheden dier stad gemeend hadden, den 19 dezer eenige maatregelen van voorzorg te moeten nemen, om de openbare veiligheid te verzekeren. Men had namelijk vernomen, dat er, op van Londen uitgegaan aanstoken, plan op eene manifestatie bestond; men zou in het noordelijk gedeelte der stad zamenkomen, zich bij kleine gedeelten naar het midden der stad begeven en zich daar vereenigen, om vervolgens eenige kleine posten te ontwapenen, een aanval te wagen op het hoofdkwartier, het hôtel der prefectuur, en te trachten een der westelijke forten meester te worden, daarin bijgestaan door een gedeelte der bevolking waarop men meende te kunnen rekenen; daarna zou de alarmklok geluid en het volk onder de wapenen geroepen worden. Hoe ongerijmd en onuitvoerbaar dit plan ook was, zou het echter tot treurige gevolgen aanleiding hebben kunnen geven, waarom men zich des te meer over de tijdige ontdekking der zamenrotting mag verheugen. De orde is nu volstrekt niet verstoord geworden.

— Brieven uit Madrid van den 17 dezer maken gewag van een tweegevecht, dat tusschen den markies *de Turgot*, den gezant van Frankrijk, en den heer *Soulé*, den vertegenwoordiger der Vereenigde Staten, had plaats gegrepen; de heer *de Turgot* had een kogel boven de regterknie gekregen, welke in de dij was gedrongen; de wond scheen niet gevaarlijk. De getuigen van den heer *de Turgot* waren de Minister van Engeland en de generaal *Cayer*; die van den heer *Soulé* waren de generaal *Francisco Valdès* en de heer *Benito Alejo de Gunsidez*. De aanleiding tot dit tweegevecht bestond, naar men zeide, in een brief, welke door den heer *Soulé* aan den Franschen Gezant was geschreven, om opheldering te vragen nopens gesprekken omtrent mevrouw *Soulé*, ongeveer eene maand geleden gehouden bij gelegenheid van een bal, dat de Gezant van Frankrijk gaf tot viering van den feestdag van keizer *Napoleon III*, en welk bal ook onlangs reeds aanleiding gaf tot een tweegevecht tusschen den heer *Soulé*, den zoon van den zaakgelastigde, en den Hertog van Alba, dat echter geen voortgang had, daar de eerstgenoemde op het oogenblik dat men tot den strijd zou overgaan het door hem gezegde introk.

Te Madrid zag men spoedig een Koninklijk besluit te gemoet, waarbij kracht van wet zal worden gegeven aan de begrooting van 1854, welke de Cortès, uit hoofde der plaats gehad hebbende schorsing hunner zittingen, niet in overweging hebben kunnen nemen.

KEULEN den 23 december.

Te Karlsruhe hebben den 19 dezer huiszoekingen en ten gevolge daarvan verscheiden arrestatien plaats gehad. Als oorzaak daarvan wordt de deelneming van sommigen aan de verspreiding van vlugschriften, die van anderen aan eene vereeniging, op welke de verdenking van verraderlijke plannen rust, toegeschreven. Ook in andere plaatsen van het Groothertogdom zijn soortgelijke maatregelen genomen.

— Te Berlijn heeft zich, met medewerking des Konings, eene commissie gevormd, tot oprigting van een gedenkteeken voor den onlangs gestorven schrijver en dichter, *Ludwich Tieck*. De baron *von Humboldt*, graaf *Rehern* en dr. *J. Grimm* behooren tot die commissie. Het gedenkteeken zal in een kolossaal bronzen standbeeld des begaafden mans bestaan en op een der pleinen van genoemde hoofdstad opgerigt worden.

— De Keizer van Rusland heeft vorst *Menzikoff* een rescript doen toekomen, waarbij hem opgedragen wordt de Russische zeelieden dank te betuigen voor hun te Sinope verrigt wapenfeit. Volgens het officieel bulletin van dien zeeslag zijn, behalve den Turkschen admiraal *Osman-pacha*, die aan het been gewond was, nog twee scheepsbevelhebbers en tachtig matrozen krijgsgevangen gemaakt en naar Sebastopol overgevoerd.

De Turksche vaandels, in den slag bij Akal-Tsiche door de Russen veroverd, zijn den 14 dezer, na afloop van het in het winterpaleis gehouden *te Deum*, door een kavalerie-eskadron der Keizerlijke garde, in zegepraal door de straten van Petersburg rondgevoerd. De bij Akal-Tsiche gemaakte buit was zoo aanzienlijk dat ieder soldaat honderd zilveren roebels voor zijn aandeel ontvangen heeft. Ook vonden de Russen het middagmaal in het Turksche kamp geheel toebereid.

— Rijnhoogte te Keulen den 22 dezer 3 voet 3½ duim Keulsch peil (3 voet 4½ duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 23 december.

Bij besluit van den 22 dezer heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeester der gemeente Aagtekerke te benoemen *J. de Visser*.

Bij besluit van 18 dezer heeft Z. M. goedgevonden tot auditeur bij den schuttersraad der dienstdoende schutterij te Zierikzee, en bij dien van het bataillon rustende schutterij n.° 2, in de provincie Zeeland te benoemen mr. *C. J. Fokker*, procureur en lid van den gemeenteraad te Zierikzee.

Bij besluiten van 18 dezer heeft Z. M. goedgevonden te benoemen: tot burgemeester der gemeente Wolphaartsdijk *H. van Strien* H. Wz., en tot burgemeester van Budel *J. C. A. Rutten*, secretaris dier gemeente.

's GRAVENHAGE den 24 december.

Z. M. de Koning heeft gisteren in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den baron *de Steinberg*, minister van Z. M. den Koning van Hannover bij het Nederlandsche Hof. Dat gehoor heeft een geruimen tijd geduurd.

— Z. M. heeft, bij besluit van 23 dezer, goedgevonden te benoemen: bij het wapen der artillerie, bij den staf van het wapen, tot directeur der artillerie-stapel en constructie-magazijnen, den luitenant-kolonel *C. T. van Meurs*, Zijner Majesteits adjudant in buitengewone dienst, thans inspecteur der draagbare wapenen; tot inspecteur der draagbare wapenen, den majoor *H. A. Gobius*, van het 1ste regement vesting-artillerie; tot majoor, den kapitein *A. P. Carré*, magazijnmeester der artillerie van de 1ste klasse te Delft; tot magazijnmeester der artillerie van de 2de klasse, den 1sten luitenant *N. van der Horst*, magazijnmeester der artillerie van de 3de klasse bij het Departement van oorlog; bij het regement veld-artillerie, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang), den 1sten luitenant *G. J. Maris*, van het regement rijdende artillerie; tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang) den 2den luitenant jonkh. *C. C. A.* ridder *van Rappard*, van het corps; bij het 1ste regement vesting-artillerie, tot majoor den kapitein der 1ste klasse *C. Konig*, van het 2de regement vesting-artillerie, en tot 1sten luitenant (naar ouderdom van rang), den 2den luitenant *F. M. Collard*, van het corps.

— Het *Staatsblad* n.° 138 bevat de wet van den 23 dezer, tot amortisatie en aflossing van nationale schuld.

— De Minister van Finantien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat bij de wet van 23 december 1853 (*Staatsblad* n.° 138), met den eersten januarij 1854 zijn aflosbaar gesteld alle obligatien gesproten uit de, krachtens de wet van 22 maart 1839 (*Staatsblad* n.° 7), tot een gezamenlijk bedrag van *f* 8,000,000 gedane geldleeningen voor de kosten der bedijking en droogmaking van het Haarlemmermeer, en dat mitsdien de renten dier leeningen, in geen geval, verder dan tot den verschijndag van primo januarij 1854 kan worden goedgedaan.

— Eergisteren middag heeft er in het *Hôtel de l'Europe* een prachtig diner plaats gehad van het Bestuur der Maatschappij van Weldadigheid, dat vereerd werd met de hooge tegenwoordigheid van Z. K. H. prins *Frederik*. Ook heeft er eergisteren bij Z. Exc. den heer Minister van Finantien een diner plaats gehad, waaraan verscheiden Ministers en leden van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben deelgenomen.

ROTTERDAM den 24 december.

Aangaande het algemeen muziekfeest van de Maatschappij tot bevordering der toonkunst, in den aanstaanden zomer alhier te houden, deelt de *Amsterdamsche Courant* mede, dat de feestrede door prof. *Abm. des Amorie van der Hoeven* zal gehouden worden, en dat de heer *Hutschenruyter* de feest-ouverture componeren zal.

— Zr. Ms. schoener DE ADDER, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste kl. *Holtzapfel*, is heden morgen van Hellevoetsluis naar Suriname vertrokken.

— Den 17 dezer herdacht de heer mr. *G. C. Brillenburg*, rector aan de Latijnsche scholen te Schiedam, zijne vijf en twintigjarige vervulling dier betrekking. Zoowel zijne tegenwoordige als oud-leerlingen uit alle tijdvakken hadden zich vereenigd hem op dien dag een blijk hunner achting en vriendschap aan te bieden, terwijl een der laatstgenoemden, de heer dr. *A. Niermeijer*, hoogleeraar in de godgeleerdheid aan de Leydsche hoogeschool, eene hartelijke toespraak hield. Ook werd hij door het collegie curatoren begroet, en bij monde van den heer dr. *A. Maas* geluk gewenscht. Eene deputatie van het gezelschap *Physica*, waarbij de wel-eerw. heer *J. F. Asma* het woord voerde, nam mede deel in het voorregt dat hun medelid en voorzitter mogt te beurt vallen, terwijl vele vrienden en bekenden niet achter bleven.

— De *Dordrechtsche Courant* meldt onder dagteekening van 23 dezer het volgende: Onze stad heeft heden een gevoelig verlies geleden, door den dood van een harer achtenswaardige burgers. Jonkh. mr. *P. H. van de Wall van Puttershoek*, president der Arrondissements-Regtbank, lid van de Provinciale Staten van Zuidholland en van den Gemeenteraad dezer stad enz., overleed in den afgeloopen nacht plotseling in den ouderdom van 58 jaren. De overledene was een man vol gemoedelijken ijver in de behartiging der belangen van hen, door of voor welke hij geroepen werd, en hij beschikte met vrijgevige hand over zijn groot vermogen, zoowel ter ondersteuning van handel en nijverheid als van de armoede.

— De bekende *Engeltje van der Vlies* is gisteren te Pijnacker overleden. Zij was den 20 augustus 1787 te Schiedam geboren en heeft dus den ouderdom van 66 jaren bereikt. Volgens hare betuiging, had zij sedert mei 1818 niets meer gegeten en sedert 10 maart 1822 ook niets meer gedronken. Een onderzoek, in 1826 door de pro-

vinciale geneeskundige commissie van Zuidholland deswege ingesteld, heeft op die verklaring het zegel gedrukt, zonder dat het der kunst nog is gelukt te verklaren, waardoor zij hare levenskrachten in dien toestand zoo lang heeft kunnen schragen.

— Te Dordrecht blijft het om het eiland vol drijfijs; de passage gaat zeer gemakkelijk. Aan de veeren van Puttershoek, 's Gravendeel en Steenen Kamer passeert men het ijs te voet.

In den nacht van dingsdag op woensdag ll. heeft het ijs zich in de rivier de Waal voor de stad Nijmegen gezet, vóór de Nieuwehaven een open vak latende, waardoor woensdag en donderdag de overvaart geschiedde. Intusschen werd een pad over het ijs gemaakt en afgebakend en dit met water begoten, ten einde het ijs dikker te maken, zoodat gisteren de passage van voetgangers zeer menigvuldig was, voornamelijk werden vele vrachtgoederen overgesleept. De ingevallen dooi scheen echter den overgang te voet en met sleden gevaarlijk te maken, waarom die gisteren in den namiddag van de stadszijde is belet.

De waterhoogte te Arnhem was den 22 dezer 0 el 9 palm 2 duim, en den 23sten 0 el 9 palm 6 duim.

Volgens de officiële opgaven wegens den staat der Nederlandsche rivieren, had den 21 dezer te Gorinchem de passage over het ijs, zelfs met paarden, geregeld plaats. Dien zelfden dag was te Vreeswijk de Lek zonder was of val, en het ijs vast. Nog heeft zich dien zelfden dag het ijs te Nijmegen des nachts ten 1½ ure vastgezet. Den 22 dezer zat het ijs te Arnhem vast. Den 21 dezer zat aan het Katerveer het ijs vast; de ijsdikte was 17 duim.

— Eergisteren had te Vuren een treurig voorval plaats. *A. Willems*, oud 70 jaren, knecht bij den mr. timmerman *L. Exalto*, te Dalem, bezig zijnde een boom om te bakken, had het ongeluk daaronder te geraken en op de plaats dood te blijven. De overledene was een oppassend mensch en 34 jaren bij de heeren *Exalto* werkzaam geweest.

— Men verneemt dat het water uit den put op de Noordermarkt te Amsterdam dezer dagen weder door en allezins bevoegd deskundige is onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken, dat dit water, in vergelijking met het water uit dien put in het laatst van 1850 geschept, sedert dien tijd eer beter dan slechter is geworden; dat het water bij het komen uit den put helder is, maar eerst door het staan troebel wordt, hetgeen op nieuw de meening bevestigt, dat deze bron eene minerale staalbron en eindelijk dat dit water voor de gezondheid niet schadelijk is.

— Eergisteren vertrok van den Helder naar Batavia, aan boord van het koopvaardijschip *Nijverheid*, gezagvoerder *Kerkstra*, een detachement sterk 130 onderofficieren en manschappen voor het Oostindische leger, onder kommando van den luitenant-kolonel *L. J. Kroll*; medegeleiders de luitenants der infanterie *Vos* en *Docters van Leeuwen*, van verlof terugkeerende, en de officiers van gezondheid *de Vogel*, *Ellenfelder* en *Elsinger*.

— Om te gemoet te komen in de buitengewone behoeften der diaconiën, wegens de zeldzame duurte der levensmiddelen en de vroeg ingevallen vorst, heeft de Regering der stad Groningen eene buitengewone subsidie uit de stadskas aan de onderscheiden diaconiën verleend. Daardoor is de kas der Hervormde gemeente gestijfd met ruim *f* 4200; maar boven deze subsidie wordt nog voor onvermijdelijke behoeften ongeveer *f* 7000 gevorderd, en om deze som te erlangen zijn de leden der genoemde gemeente door den kerkeraad tot het doen van inschrijvingen uitgenoodigd.

— Ter zake van de longziekte is van den 13 tot en met den 19 dezer in Friesland last gegeven tot dooding van 29 runderen. Totaal 8899.

— Dezer dagen zijn in de omstreken van Hoensbroek bij Maastricht eenige oude muntstukken gevonden, en daaronder eene zilveren munt, ter grootte van een rijksdaalder, geslagen met de beeldtenis van *Aug. Carol. Romano. Semper. Imperator*, met schepter en diadeem, en eene tweede met de beeldtenis van *Sanctus Martinus* te paard. Men beschouwt deze ontdekking als welligt van gewigt voor de oudheidkundigen.

— Gedurende het thans gesloten saizoen zijn dit jaar van Archangel uitgeklaard 707 schepen, waarvan 54 naar Amsterdam, 31 naar Schiedam, 21 naar de Maas, 12 naar Rotterdam, 4 naar Dordrecht, 3 naar Groningen, 2 naar Delfzijl, 1 naar Dokkum, 2 naar Zwolle, 1 naar Wormerveer, 2 naar de Zaan, 2 naar Vlaardingen en 1 naar Delfshaven.

Reeds eenige dagen geleden ontvingen wij van verscheiden geachte stadgenooten, die in het zoo gewigtig en thans veelvuldig en ernstig besproken, zelfs aan officieel onderzoek onderworpen vraagstuk der slavenemancipatie in onze kolonien een vurig belang stellen, de uitnoodiging om het daartoe betrekkelijke stuk, in de tweede editie van het *Algemeen Handelsblad* van 12 december geplaatst, in onze Courant over te nemen. Zoo lang de verslagen der handelingen van de Wetgevende Kamers een groot gedeelte onzer plaats vorderden, kon zulks niet geschieden. Thans voldoen wij, ten einde de aandacht nog meer op het onderwerp te helpen vestigen, gaarne aan het gedaan verzoek en laten het bedoeld stuk hier volgen:

EENIGE OPMERKINGEN

OMTRENT DE DOOR DEN HEER RIJK GEVOERDE REDE, *in de zitting der Tweede Kamer van 24 november jl.*

Wij wenschen, alvorens tot ons hoofddoel over te gaan, langs dezen weg openlijk hulde en dankbaarheid te brengen aan de heeren *van Deinse*, *Elout van Soeterwoude*, *van Hoëvell* en *Luyben*, voor de door hen gevoerde taal, in de zitting der Tweede Kamer van den 24 november jl., toen het lot der slaven de aandacht der Volksvergadering voor eenige oogenblikken bezig hield. Doch even dankbaar als wij die geachte sprekers en al hunne ambtgenooten, die hun gevoelen in dezen deelen, daarvoor zijn, heeft ons de gevoerde rede van den heer *Rijk* verwonderd. Mag iemand van de leden der Volksvergadering geacht worden met den waren staat der zaken in Suriname bekend te zijn, dan is dit waarlijk de heer *Rijk*. En nogtans voerde Z. E. het volgende aan (hier in verkorten inhoud overgenomen):

1. Dat hij stellig kan verzekeren, gedurende zijn driejarig verblijf als gouverneur in de kolonie Suriname, nimmer van gruwelen, zoo als die waarop wordt gewezen, te hebben gehoord.

2. Dat hij ongaarne zou zien, dat zulke overdreven schilderingen ingang vonden.

3. Dat de soldaten, voor de boschpatrouilles gebruikt, *alleen* koloniale guides zijn.

4. Dat de ontvlugte slaven zich in de nabijheid der plantagien nestelen, daar een zoogenaamd kamp vormen en des nachts op die plantagien het voedsel, voor de slaven bestemd, ontvreemden, de slaven er van tot desertie verleiden en den meester benadeelen door mede te voeren wat zij kunnen.

5. Dat de patrouilles slechts *dan* de wapenen mogen gebruiken, wanneer de slaven zich verzetten, en zij op geene andere wijze terug te krijgen zijn.

6. Dat hij niet gaarne ziet, dat men van een welligt geïsoleerd feit zich zulke poëtische schilderingen maakt en zulke zwart gekleurde tafereelen ophangt, die het beheer der Westindische bezittingen voorstellen, als of het zulks toeliet.

Wij zullen de redenen opgeven, waarom die beweringen ons verwonderen. De heer *Rijk* verkeert toch immers niet in het denkbeeld, dat zijne woorden *alleen* ter oore komen van hen, die Suriname slechts van hooren zeggen kennen. Hij schijnt niet te hebben bedacht, dat onderscheidene personen in het Vaderland, die een gedeelte van hun leven als directeur en blank-officier van plantagien of in menige andere betrekking, die hen dagelijks om en bij de slaven riep, in Suriname geweest zijn, belangstellend de beraadslagingen der Kamer volgen, die betrekking hebben op het lot der slaven, dat zij, wat Suriname betreft, bij ondervinding, in het algemeen als allerellendigst kennen.

Onze ondervinding zal hier voornamelijk spreken, en even als wij thans met deze zullen aantoonen, waarom de taal van den heer *Rijk* ons verwondert, zal zij steeds gereed zijn, met aanhaling van uitvoerige bewijzen, hen te repliceren, die het lot der slaven beter voorstellen, dan werkelijk het geval is. De aanstaande beraadslagingen over de slavernij zijn van te teederen aard, om die zaak niet met al wat in ons vermogen is, te behartigen, want het geldt hier de eer van Nederland, van de geheele menschheid; een pligt, waarin ons geweten, onze godsdienst ons aanmanen, toch niet te kort te komen.

I. Dat de heer *Rijk* gedurende zijn 3 jarig verblijf als gouverneur in Suriname nimmer van gruwelen gehoord heeft, kunnen wij natuurlijk niet tegenspreken, doch dat zij hebben plaats gehad, verzekeren wij bepaald.

Heeft de heer *Rijk* nimmer van die meesteres gehoord, die het kind van een harer slaven voor het oog der moeder verdronk, omdat het geschreeuw haar hinderde? Heeft Z. Exc. nimmer iets vernomen van eene andere meesteres, die het kind van eene harer slavinnen eenen nacht in een hok sloot, waar men het des morgens gedeeltelijk door de rotten verslonden terug vond, zonder dat de arme moeder daar iets tegen vermogt? Hoorde Z. Exc. nimmer van de geheimen van het binnenfort? Van den tijd toen er geen dag voorbijging (en dit is toch nog slechts eenige jaren geleden), of men kon het gekerm hooren der ongelukkigen, die in het fort Zelandia met Spaansche bokken, kettingboeijen en slagen met zweep en tamarinderoede werden afgestraft, en dit meermalen voor de onbeduidendste kleinigheden; toen slaven uit vrees voor den beul ontsnapten en zich in de rivier verdronken; toen de bekende cipier *B.*, somwijlen geestig bij de uitoefening van zijn handwerk willende zijn, jonge slavinnen, na haar voor de straf ontkleed te hebben, betastte, en de schoonheid harer gestalte en rondheid harer vormen prijzende, ze beklaagde, dergelijke schoonheden door zijne tamarinde roede te zullen ontsieren, terwijl hij de ongelukkige slagtoffers, na den afloop der straf, wanneer zij kermend en bebloed op den grond bleven liggen, omhelsde en haar vroeg of het goed gesmaakt had; toen slaven 2 tot 3 maal toe aan de geeselpaal werden gebonden, omdat zij, met die verpligting onbekend, vergaten hunnen beul te bedanken; toen slavinnen, na geweigerd te hebben te wille te zijn van hunne meesters of betrekkingen van deze, naar de strafplaats werden gebragt en onder het ontvangen der geeseling de belofte uitschreeuwden, zich niet langer tegen hunne lusten te zullen verzetten; toen van St. Martin ingevoerde slaven, onder het ondergaan der straf, geenen afgod in de Negertaal, maar Christen zijnde, den God der Christenen, in zuiver Engelsch, om bijstand smeekten?

Weet of herinnert zich de heer *Rijk* geen dezer voorvallen, die, al behooren zij tot het verleden, toch nog in onzen leeftijd, het tegenwoordige, zijn geweest? Wij halen ze alleen aan tot bewijs, dat de stellige verzekering van den heer *Rijk*, nimmer van gruwelen te hebben gehoord, daarom geen bewijs is, dat zij niet hebben plaats gehad. Of Z. Exc. moest het medegedeelde den naam van gruwelen niet waardig keuren!

Wij hebben hier nog een aantal andere voorvallen, zeer naauwkeurig en omslagtig beschreven, en die grootendeels op de laatste jaren betrekking hebben, voor ons liggen. Het was eerst ons voornemen, van al de straffen en mishandelingen, die wij gezien hebben of ons bewijslijk bekend zijn, en die wij onder de gruwelen achten te behooren, eene gedetailleerde verzameling te maken, en daarbij de wijze te beschrijven, hoe dezelve (vooral de Spaansche bok) werden en worden toegepast. Het is ons echter afgeraden voor het oogenblik, terwijl de verontwaardiging over het nog bestaan der slavernij in onze bezittingen reeds algemeen zoodanig is opgewekt, dat het voornemen van Regerings wege bestaat, de beste middelen tot hare afschaffing op te sporen, en het dus nutteloos is zaken publiek te maken, die ons Land door vreemden, op eene wijze, die het overigens niet verdient, zou doen beoordeelen. Mogt echter het belang der zaak, die wij voorstaan, dit noodzakelijk maken, zoo zullen wij ons door niets laten terughouden en voorvallen publiceren, niet alleen zoo als men ze in *Uncle Tom*, maar zoo als men ze daar niet eens vindt. De heer *Rijk* zegt in zijne rede, dat in Suriname kinderen niet van hunne ouders kunnen worden gescheiden. Dat is waar, zoolang namelijk beiden tot den slavenstand behooren. Als een meester eene slavenfamilie heeft, dat is eene moeder en hare kinderen (want de wet kent het vaderschap bij de slaven niet), en hij wil deze kinderen verkoopen, dan kan hij de moeder vrij geven en verkoopt de kinderen afzonderlijk aan wie hij wil. Wij vragen den heer *Rijk*, of er ergens eene bepaling is, die eene dusdanige handeling aan den meester kan beletten, en of alzoo eene familie niet even goed gesplitst, en de kinderen van elkander, van hunne moeder en vrienden kunnen worden gescheiden?

Heeft nu eene slavin, door ouderdom of andere redenen, geene waarde meer voor haren meester, dan kan hij haar vrij geven, waardoor hij het regt krijgt hare kinderen op de hem meest voordeelige wijze te verkoopen; hij behoeft niet langer voor de nu aan zich-zelve overgelaten slavin te zorgen, en kan zeggen ..... ik heb eene arme slavin de vrijheid geschonken.

2. De heer *Rijk* zou ongaarne zien, dat zulke overdreven schilderingen ingang vonden; doch hoe kan er, in tegenoverstelling van aangevoerde feiten, sprake zijn van overdreven schilderingen? Wij begrijpen dit niet, en vermeenen dat eene zaak te overdrijven, slechts verzwakken, dus benadeelen kan, hetgeen toch de bedoeling van hen, die dezelve voorstaan, niet kan wezen.

3. Het is eene onbegrijpelijke vergissing van den heer *Rijk*, dat er *alleen* koloniale guides voor de boschpatrouilles worden gebruikt. Europesche soldaten, menschen die veelal jaren in Oostindië hebben gediend, zijn er voor gebruikt, tot oneer van hunne uniform, tot schande van het Gouvernement, dat zulke vernederende diensten van hen eischt, als die, om hen op hunnen evenmensch op de jagt uit te zenden.

4. De kampen der ontvlugte slaven zijn evenmin zeer digt bij de plantages, als het algemeen waar is, dat de bewoners derzelve het voedsel der slaven van de plantages komen ontvreemden en de meesters benadeelen.

Die kampen vestigen zich zoo ver mogelijk van plantages, en het is eene uitzondering, dat de slaven der kampen op de plantages komen rooven of zich vereenigen, om hunne vorige meesters afbreuk te doen. Zij vermijden zoo veel mogelijk allen omgang met anderen, uit vrees dat de plaats van hun kamp zal ontdekt worden, dewijl zij weten dat, zoo dit gebeurt, men hetzelve komt vernielen en dengenen van hen, welke in handen hunner vervolgers vallen, zeer zware straffen wachtten. Er zijn kampen, waar verreweg het grootste getal der bewoners daar geboren is, en die de blanken niet anders kennen, dan door de beschrijving hunner vaders en moeders, die hunne meesters waren ontvlugt. En nogtans zijn er, zelfs verleden jaar nog, van deze aan de patrouilles in handen gevallen menschen, te Paramaribo opgebragt. De bosschen voorzien overvloedig in hunne geringe behoeften, en zij hebben dus geen prikkel, die hen dwingt, de plantages te komen bezoeken, en kennis te maken met blanken, die zij, of door ondervinding of door mededeeling, als zoo gevaarlijk voor hen kennen.

5. Ook in zijne bewering, dat de patrouilles slechts *dan* de wapenen mogen gebruiken, als de slaven zich verzetten, vergist de heer *Rijk* zich zeer. Zoodra een slaaf tracht te vlugten (en is dit niet eene natuurlijke neiging, als hij of zij, overvallen wordende, wordt toegeroepen te blijven staan), wordt er op geschoten. Men wacht in het geheel niet met het gebruik der wapenen, tot dat er verzet plaats heeft. Dat de heer *Rijk* zich hierin vergist, is te meer te verwonderen, dewijl art. 9 van de publicatie van 7 oct. 1839 *Gouvernementsblad* n.° 13 (afgekondigd tijdens Z. Exc. zelf Gouverneur der kolonie was) aldus luidt: „Voor zoover ter gelegenheid eener burger- of militaire patrouille de noodzakelijkheid zal bestaan, om op een of meer weggeloopen slaven, ter zake van onwilligheid *om te staan* of zich over te geven, te moeten schieten, en het gevolg daarvan op de plaats zelve doodelijk is, zal desniettemin op het vereischte bewijs, aan de daartoe geregtigden, eene premie van *tien guldens*, uit de koloniale kas, ten burele van den procureur-generaal, worden uitbetaald." (Met het vereischte bewijs wordt de afgehakte regterhand des slaafs bedoeld.)

En spreekt men van gruwelen, die bij bosch-patrouilles hebben plaats gehad, wij kunnen nog verschrikkelijker voorvallen, naar ooggetuigen, mededeelen, dan dat, waarvan de heer *van Hoëvell* in dezelfde zitting sprak.

De heer *Rijk* bekent, dat er op verwijderde plantagien gruwelen kunnen gebeuren, doch wij vragen: Moest het Gouvernement niet waken dat dit niet kon zijn?

Het komt ons voor, dat Z. Exc. zich zelf tegenspreekt door aan te voeren, dat, indien de slaven mishandeld werden, zij in de achter de plantages liggende bosschen zouden vlugten. Immers Z. Exc. spreekt van kampen en patrouilles; indien er nu geene slaven wegliepen, van waar dan die kampen? waartoe die patrouilles?

Hoe het ook te verwonderen is, dat honderde slaven zich op eene plantagie laten beheerschen door 2 of 3 blanken of vrijen, dit is evenwel zoo; hoogst zelden heeft er een verzet plaats gehad, zoo als men van zulk eene ongeëvenredigde positie zou moeten verwachten, en had dit al plaats, dan leerde het er op volgende onderzoek, dat de aanleiding niet bij de slaven, maar bij de meesters moest worden gezocht. Als nu de slaven op plantagies elkander op bevel van die weinige chefs zien straffen, met de zweep of op de andere gewone wijze, en zij laten dit gewillig toe, is het toch *zoo ondenkbaar* niet, dat de slaven zich tegen andere mishandelingen zouden verzetten. Wat was de aanleidende oorzaak van het voorgevallene op de plantagies Katwijk, Maasstroom en Susannadaal met de slaven in het vorige jaar? Het onderzoek der daarheen gezonden gedelegeerde regtbank heeft overtuigend bewezen, dat die niet bij de slaven werd gevonden. Genoemde regtbank heeft echter de zaken geëindigd, door geeselingen van 90 en meer slagen met tamarinde-roeden, ten gevolge waarvan de gestrafte slaven, 6 weken daarna, nog niet van de daardoor veroorzaakte wonden waren genezen. Op Susannadaal kregen 25 slaven en slavinnen 1710 slagen te zamen.

6. Het doet ons zeer leed, dat de heer *Rijk* niet gaarne ziet, dat men door poëtische schilderingen en zwart gekleurde tafereelen het beheer der Westindische bezittingen voorstelt, alsof het zulks toeliet. Wij begrijpen de reden daarvan, doch betreuren het, dat vele daadzaken daar zijn om aan te toonen, dat het geen voorstelling, maar werkelijkheid is. Wij zullen hier over verschillende voorvallen, die de gegrondheid van dit gezegde staven, *voor het oogenblik* heenstappen, en de vrijheid nemen, slechts eene vraag aan den heer *Rijk* te doen, die ons te gelijk tot antwoord dient. Weet Z. Exc. wat er aan het licht is gekomen, toen in *dit*

voorjaar de gedelegeerde regtbank naar de Coronie is geweest, om onderzoek te doen naar de oorzaak van de toen van daar gevlugte slaven? — Zoo niet, dat Z. Exc. dan eens inzage trachte te krijgen van *al* de officiële stukken, die het gevolg van dat onderzoek zijn, want daaruit zal Z. Exc. vernemen, dat op verschillende plantages sinds 20 en meer jaren, dus ook gedurende het bestuur van den heer *Rijk*, als gouverneur der kolonie, van het begin van 1839 tot april 1842, misbruiken en *veel* erger zaken hebben plaats gehad, die helaas rijke stof tot poëtische voorstellingen en zwart gekleurde tafereelen opleveren, en die door het gouvernement behoorden te zijn voorgekomen of ten minste belet.

Den heer *Rijk* komt de eer toe, het tegenwoordig slaven-reglement tot stand te hebben gebragt. Jammer echter was het steeds, dat Z. Exc. daarbij ter zijde is gestaan met den raad en invloed van menschen, die zelven slaven-eigenaars waren of onmiddellijk op de slaven betrekking hadden. Eene 11jarige ondervinding heeft thans getoond, hoe onvoldoende en in vele opzigten gebrekkig dat reglement nog is, en hoe bijna alle bepalingen geheel in het voordeel en belang van den meester, in het ongelijk en nadeel van den slaaf, kunnen worden uitgelegd.

Wij bevelen hun, die Suriname en het lot der slaven nader willen leeren kennen, het lezen van de werken van *Stedman, F. A. Kühn* en *Teenstra*, over die onderwerpen aan. Vooral *Teenstra* brengen wij eene welverdiende eer toe, voor het schrijven van zijn werk, waarin bij feiten aanhaalt, die niemand kan tegenspreken of anders uitleggen, dewijl de schrijver deze, door zijne vroegere betrekking bij den Procureur-Generaal der kolonie Suriname, uit de officiële stukken heeft kunnen putten.

Eere komt dien menschenvriend toe, voor zijn rekwest aan de Tweede Kamer, hetwelk de discussien uitlokte, waarbij de rede van den heer *Rijk* behoort, welke ons deed besluiten, dit stuk zamen te stellen.

Het is natuurlijk, dat zoo lang de slavernij bestaat er verordeningen moeten zijn, om de slaven het vlugten te beletten en den meester in zijn regt te beschermen, doch er kunnen meer menschelijke verordeningen en bepalingen bestaan, die niet alleen dezelfde maar eene betere uitwerking zullen hebben. Zoo lang de slaaf aan behandelingen is blootgesteld, die hem minder dan een beest doen achten, zal hij, het koste wat het wil, geene kans, om zulk een lot te ontvlugten, laten verloren gaan.

Doch welke maatregelen men ook moge nemen, de groote fout ligt in het beginsel zelf. Slavernij in onzen tijd, met onzen geest, is niet langer bestaanbaar. Voor zijn evenmensch de zweep te gebruiken, eene vrouw te slaan, zijnen natuurgenoot geen wil, geen karakter, geene familiebanden, geen bezit van iets ter wereld toe te kennen, al verdient hij dit ook door eigen werk, dit alles ligt niet meer in den geest van onze eeuw, en kan toch niet worden weggecijferd, zoo lang slaven slaven blijven. Daarom hopen wij, dat de thans door Z. M. benoemde commissie maatregelen zal voordragen, die de slavernij doen verdwijnen, tot welke maatregelen het een eerst vereischte is, dat sommigen der leden, daar waar zij als lid der commissie moeten spreken en handelen, het regtstreeksch of zijdelingsch belang, dat zij bij den tegenwoordigen stand van zaken in de Westindiën hebben, vergeten. Hoe wij ons echter over het benoemen eener dergelijke commissie verblijden, zoo betreuren wij de keuze van sommige harer leden, en waarom wij dit betreuren, zullen weldra de bijeenkomsten leeren, als zich de gevoelens van die leden, over de zaak die moet behandeld worden, zullen doen kennen.

Wij hadden gewenscht, dat *al* de leden mannen waren, die geen eigendommen of *familie*, welke bij den tegenwoordigen staat van zaken belang heeft, in de Westindiën hadden, want hoewel wij niet mogen onderstellen, dat zij als lid der commissie zich hunne persoonlijke belangen zullen herinneren, of zich daardoor zullen laten influënceren, maakt het toch bij de behandeling eener zaak altijd een beteren indruk, als men geheel belangeloos in dezelve is. En met hoe vele leden der commissie is dit alles behalve het geval!

Hopende en verlangende zullen wij met de geheele Natie afwachten en vertrouwen, dat de heer *Rijk* in zijne gewigtige betrekkingen als lid der Kamer en der commissie het belang der slaven zal behartigen, zoo als het dit verdient, waartoe Z. Exc. meer dan iemand anders in de gelegenheid is. Dat men thans eens *niet* wachtte, met zijnen koers te regelen, tot dat men heeft afgezien van waar de wind zal waaijen, is de vurige wensch en het vaste vertrouwen van:

Verscheidene uit de Westindiën teruggekeerden.

30 *November.*

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 24 December.

OVERLEDEN: J. Carodet, wed. van A. Verwey, 56 j. — A. Torn, wed. van J. H. Silk, 67 j. — C. Versijde, jd., 53 j. — F. van Brink, jd., 59 j. — J. Janssen, wed. L. Muys, 69 j. — M. M. Pergens, vrouw van J. C. Cremers, 42 j. — M. E. Strick, d., 4 j. — A. M. Borchardt, wed. A. Boerée, 88 j.

BEVALLEN: H. H. Agthoven, geb. Röttger, levenl. d. — W. Tönder, geb. Rorijs, levenl. z. — A. Schrauwen, geb. van Es, z. — D. Leertouwer, geb. Piena, z. — K. Harderwijk, geb. Schouten, z. — M. Edixhoven, geb. van der Plak, d. — J. Kracht, geb. Hooykaas, d. — J. Nootman, geb. Groeneveld, z. — C. H. E. Bedijn, geb. Gerlach, z. — M. D. H. Bergmans, geb. van Campen, z. — W. Ebbeler, geb. van Katwijk, d. — C. Dronkers, geb. Vaalburg, z. — N. Sahli, geb. van Kooy, z. — A. Montauban van Swijndregt, geb. van Duym, d. — A. A. Westerwoudt, geb. Seylaart, d. — A. Koster, geb. Boelee, d. — M. van Assendelft, geb. Guldemondt, 2 z.

ONDERTROUWD: B. van Cleeff, jm., met F. Jacobson, jd. — C. A. Teunissen, jm., met C. Holzen, jd. — J. Stom, jm., met C. C. van Ingels, jd. — J. W. van de Veewey, jm., met C. M. H. Baloers, jd. — H. F. C. Enneking, jm., met J. C. Oomens, jd. — A. Rutten, jm., met J. R. Schemkes, jd. — J. E. Buskop, jm., met A. M. Roode, jd. — C. Tempel, jm., met C. E. Pijpers, jd. — C. van den Bos, jm., met J. C. Waardenburg, jd. — M. van Kalkert, weduwen., met H. de Haas, wed. van J. van Mechelen. — P. van der Touw, jm., met C. Kromjong, jd.

Zeetijdingen.

HELLEVOETSLUIS den 24 dezer. Heden morgen uit zee *Diana* (st.), E. Dixon, van Londen. En zeilde in zee *Chance*, C. Davis, naar Sunderland; de wind N. O.

BRIELLE 24 dezer. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind O. N. O. De Maas met drijfijs.

MAASSLUIS den 24 dezer. Gisteren na en heden voor posttijd niets gepasseerd. Kapitein L. van der Weyden is op de haven gekomen; de wind O. N. O. De stroom drijft met ijs.

BROUWERSHAVEN 22 dezer. Uit zee *Elisabeth*, G. N. van Duinen, van Liverpool, *Ommelanden*, L. S. Wieringa, van Odessa, en *Annetta Fossina*, D. J. Kraan, van Newcastle, alle drie naar Rotterdam. De laatste zit op strand bij den vuurtoren van Renesse. Geen ijs op de reede; de wind O.

Aangaande de *Annetta Fossina* (even genoemd) wordt nog van BROUWERSHAVEN gemeld, dat dit kofschip den 21 dezer, bij het naar binnen werken aldaar, op de Middelplaat aan den grond geraakt is; weder vlot gekomen zijnde en ankerende, ontdekte men dat het lek was en reeds 4 voet water in het ruim had, zoodat men genoodzaakt was de ketting te slippen en het schip op de hoogte van den vuurtoren van Renesse op strand te zetten; het is vol water. Waarschijnlijk zal bij gunstig weder een gedeelte van de lading en den inventaris worden geborgen.

TEXEL 23 dezer. De wind N. W.—N. O. Uit zee *Queen* (st.) van Londen en *Siegmund*, F. O. Bruns, van Middlesbro' n. Hamburg, als bijlegger. Vertrokken *Magnet* (st.) naar Londen.

VLIE 19—21 dezer. De wind O. — O. Z. O. Niets gepasseerd.

VLISSINGEN den 22 dezer. Van Antwerpen de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild *Daniel*, Clason, n. Valparaiso; *Vierge Marie*, Seykens, n. Rio-Janeiro, en *Johannes*, Voogd, n. Konstantinopel; gisteren nog *Josefina*, Larrinaga, n. Havanna.

Aangekomen:

Te TRIEST 18 dezer *Meike*, Hazewinkel, en *Kooger Polder*, Brouwer, beiden van Amsterdam. Te BORDEAUX 19 *Coert Cornelis*, Schut, van Riga.

Vertrokken:

Van SURINAME 17 october *Onderneming*, Vierow, en van NICKERIE 5 november *Amicitia & Fides*, Schoe, beiden n. Amsterdam. Van NANTES 20 dezer *Hendrika Margaretha*, Altona, naar Cette.

MONTE-VIDEO den 4 november. Het Belgisch barkschip *de Schelde*, kapit. de Casembroot, van Iquique naar Falmouth, is lek alhier binnengeloopen; moet lossen.

Het schoener-kofschip *Jeannette Marie*, kapit. van den Kerkhove, van Bahia naar Antwerpen, is op de hoogte van Noord-Voorland aangezeild en den 22 dezer zwaar lek en met andere schade te BOULOGNE binnengeloopen.

ELSENEUR gepasseerd den 18 dezer *Ariel*, Jensen, v. Schiedam naar Libau.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 22 december:

Op de Rivier van LONDEN aangekomen 21 dezer *Admiraal de Ruyter*, Stapert, van Amsterdam. Te LONDEN in lading 21 *Annechina*, Oostra, naar Rotterdam; — uitgeklaard dien dag *Arlequin*, Malbranc, en *de Amstel*, Rademaker, beiden naar Sydney, en *Anje*, Klein, naar Elseneur. Van HULL vertrokken 20 *het Zwolsche Diep*, Veldhuis, naar Genua. Te SHIELDS aangekomen 19 *Hendrika Gesina*, Kwint, van Londen; 20 *Trekvogel*, den Breems, van Lissabon, en *Anna Louisa*, Brouwer, v. Amsterdam. Te LONDONDERRY 20 *Admiraal de Winter*, Sissingh, van Riga.

Het schip *Dina Immechina*, kapit. J. J. de Jongh, van Jersey n. Cardiff, te SCILLY binnen, heeft den 18 dezer de reis voortgezet. — De *Hendrika Ellida*, kapit. Oorburg, van Galatz aldaar binnen, heeft order voor Calais bekomen.

Het barkschip *Nagasaki*, kapit. F. A. Bunnemeijer, van Batavia naar Rotterdam, is den 22 dezer te FALMOUTH binnengeloopen.

Te DARTMOUTH binnengeloopen 20 dezer *Concordia*, van der Ven, van Villanova naar Antwerpen, met verlies van zeilen enz., en zwaar lek; zes man zijn afgezonden om aan de pompen bij te staan.

Het barkschip *Wilhelmina Frederika*, kapit. J. C. van der Veer, van Suriname naar Amsterdam, is den 21 dezer mede te DARTMOUTH binnengeloopen.

Het schip *Amelia Maria*, kapit. Svendsen, van New-York naar Rotterdam, is, na zware stormen doorgestaan en een gedeelte der lading over boord geworpen te hebben, den 21 dezer ter reede van PORTLAND binnengeloopen.

Gepraaide Schepen:

Den 25 october, op 28 graden ZB. en 22 gr. WL., de Nederlandsche barkschepen *Stad Zierikzee*, kapit. D. Ochtman, van Swansea naar Hong Kong, en *Macao*, kapit. A. L. Hoffman, van Swansea naar de Kaap de Goede Hoop.

Den 15 dezer, op 49 gr. NB. en 7 gr. WL., het Nederlandsch brigantijnschip *de Zeebloem*, kapit. A. Zeilinga, van Hamburg naar Monte-Video en Buenos-Ayres.

Volgens schrijven van kapitein T. Draijer, voerende het barkschip *Madura*, van Rotterdam naar Batavia, bevond hij zich den 17 november ll. in goeden staat zeilende op 4 gr. 30 min. NB. en 22 gr. 50 min. WL.; alles wel aan boord.

(Per Overland-Mail.)

Telegrafische depèche van Triest.

BATAVIA 7 november. Aangekomen (sints de laatste mail) *de Schelde*, van Duyn, en *Rotterdam*, Vis, beiden van Rotterdam; *Stad Nijmegen*, Mellink, en *Straat Baly*, Mulder, beiden van Amsterdam; *China*, Appel, van Liverpool; *Doggersbank*, Jansen, *Watergeus*, Kramer, en *Johanna Maria Christina*, Nahmens, alle drie van Sydney; *Nederwaard*, Meijer, *Eolus*, Slichtenbree, en *Jupiter*, van der Mey, alle drie van Melbourne; *Factory*, Janzen, van Geelong; *Emilie*, van der Kolff, van Hobart Town; *Kortenaer*, van der Plas, en *Amphitrite*, Grim, beiden van Port Philip; *Souburg*, Evers, van Manilla; *Industrie*, van Dijk, van Hong Kong (naar Australië); *Geertruida Maria*, Spiegelberg, en *A. R. Falck*, van Duivenbooden, beiden van Singapore.

Cargalijsten.

Amsterdam.

DE GOEDE VREDE, WITT, van *Suriname.*

182 v. Suiker, *J. en Th. van Marselis;* 82 v. dito, Wed. *van Hasselt en Co.;* 46 v. dito, *Fraissinet en van Baak;* 38 v. dito, *A. A. Roepel;* 15 b. Katoen, Wed. *J. S. van de Poll;* 13 b. dito, *Kerkhoven en Coutinho;* 23 v. dito, *Charbon en Zoon;* 40 v. Koffij, 12 v. Tonkaboonen, 2 v. Gom Copal, 1 v. en 2 keld. Arrowroot, Order.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Engelsch Campagne Fregatschip *Caroline Agnes*, kapit. *A. T. Morris.* Adres ten kantoren van *Kuyper*, *van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

MALTA en SMIRNA, het Nederl. Schoener Hoekerschip *Oceaan*, kapitein *G. van Duffelen.* Adres bij *Kuyper*, *van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het Hamburger Brikschip *Pinnasberg*, kapitein *T. G. Herting.* Adres ten kantore van *Kuyper*, *van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip *Vereeniging*, kapit. *T. van Vliet.* Adres ten kantore van *Kuyper*, *van Dam en Smeer.*

Marktberigten.

ROTTERDAM den 24 December.

GRANEN. Rogge. 123 ℔ Eupatoria *f* 330; 142 ℔ Petersb. *f* 325. Gerst: 130 ℔ puike Libau *f* 270.

AMSTERDAM den 24 December.

GRANEN. Rogge. Heden bij partij tot vorige prijzen verkocht, 116 ℔ jarige Petersburger *f* 320; 120 ℔ Nieuwe dito *f* 340; 125 ℔ Portugesche *f* 345.

KOOLZAAD. Heden is op 9 v. Olie in april a £ 75 en in October a £ 68 gedaan.

MIDDELBURG den 23 December.

GRANEN enz. Door de strenge ingevallen vorst zijn onze haven en kaaijen allen digt gevroren, waardoor wij uit onze naburige eilanden geen aanvoer hadden, en daar onze Walchersche landlieden ook huiverig waren om te leveren, zoo hielden zij meest al hunne Granen van de markt; de consumtie echter, die in hare behoefte moest voorzien, heeft alzoo de hooge eischen der boeren moeten inwilligen, en voor de Tarwe is daardoor 75 c. a *f* 1 per mud hooger betaald: men kocht de puike Walchers. *f* 17, *f* 17. 25 en *f* 17. 50, enkel is *f* 18 betaald, mindere soorten *f* 16 a *f* 16. 50 pr. mud, puike Jarige dito is aan *f* 17. 50 de mud genomen. Rogge insgelijks merkelijk hooger, puike soort bragt *f* 12. 50 de mud op. Zomer-Gerst weinig ter veil en gretig gekocht voor *f* 7. 25 a *f* 7. 40. Winter-Gerst niet aan de markt. Walchersche Witte Boonen *f* 13. 25, *f* 13. 50 a *f* 14; dito Bruine Boonen *f* 14. 25 a *f* 14. 50. Dito Groene Erwten *f* 11. 75 a *f* 12, groote dito *f* 13. Dito Paardenboonen met grage koopers van *f* 7. 25 tot *f* 7. 40 de mud. Zeeuwsche Erwten noch Paardenboonen waren ter veil. Koolzaad bleef in een doen; in de voorweek is puike kwal. aan *f* 13. 25 de mud verkocht. Raapolie *f* 42. 50; Patentolie *f* 44. 50; Lijnolie *f* 34 per vat. Harde Lijnkoeken *f* 11 pr. 104 stuks. Parel-Gort *f* 30; Gort n.° 3 *f* 19, n.° 2 *f* 17, n.° 1 *f* 15 pr. mud.

Beursberigten.

MADRID den 20 December.

Spanje 1 per cents 22½; dito 3 per cents 43½.

PARIJS den 23 December.

Frankrijk 3 per cents 74. 25; dito 4½ per cents 101. 25; Spanje 1 per cents 21½; dito 3 per cents Binnenl. 42½; Rusland 4½ pcts. 95.

LONDEN den 24 December.

De 3 per cents Geconsolideerden 93⅞; Rusland 4½ per cents 98; Spanje 1 per cents 21⅞; Mexico nieuwe 3 per cent 23⅞; Peru 4½ per cents 68½ a 69½.

ANTWERPEN den 23 December.

België 2½ pct. 54½ g. Spanje 1 per cents 21½ p.; dito Binnenl. 3 per cents 41½ p. Metallieken van mei, 5 per cents, 80⅜ g. — De fondsen waren heden aanvankelijk goed prijshoudend, doch zijn later een weinig teruggegaan.

AMSTERDAM 24 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld....	2½	pCt.	61⅝	61 11/16	61 11/16
» dito dito	3	»	73⅞	74	74
» dito dito	4	»	93½	93⅝	93⅝
» Amortis-Syndicaat.....	3½	»			
» Aand. Hand.-Maatsch..	4½	»			
» O. I. Leening.........	4	»			
» Aand. Holl. Spoorw....	....				
» Leening spoorweg......	4½	»	100		
FRANKRIJK, Certificaten.........	3	»	68½		
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*,.......	5	»	106		
» dito dito 1828/29	5	»	104	104½	104½
» Cert. dito 1831/33	5	»	96		
» dito dito 1840...	4	»			
» dito bij *Stieglitz*......	4	»			
» dito dito Nieuwe	4	»			
» dito Admin. te Londen	5	»			
» dito dito dito	4½	»	94⅞		
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300.....	....	*f*			
» dito 1835, - 500.....	....	-			
» Obligatien..............	4	pCt.	82½		
SPANJE, Obligatien..............	1	»	21½	21 5/16	21½
» dito	3	»			
» Binnenlandsche.........	3	»	41⅜		
» Amortisable Schuld.....	....				
» Bewijzen van Coupons...	....		5½		
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
» dito dito	4	»	67½		
» dito Metall.........	5	»	76 3/16	76⅜	
» dito dito Nieuwe	5	»	92		
» dito dito lett. B.	5	»	92		
» dito dito	2½	»	39⅜	39 5/16	
BELGIË, Certificaten............	2½	»			
» dito *Rothschild*.	2½	»	50⅜		
PORTUGAL, Oblig.................	3	»	37½	37 9/16	37 9/16
» dito Uitgest..........	....		15½		
» 1853.................	3	»			

Haarlemmermeer 100. Frankrijk, Certific. 4½ pc., 92½. Weener Aand., fl. 250, *f* 357. Griekenland, Oblig. 5 pc., 4⅜. Brazilië, 1824, £ 100, 5 pc., 95⅞ a 96; idem 4½ pc., 91. Peru, thans 5 pc., 65⅜ a 65½, gebl. 65⅜. Mexico, 3 pc., 22½ a 22 9/16. Louisiana, 5 pc., 99.

Beleening 3 pc. Prolongatie 4 pc.

Binnenlandsche fondsen wat aangenamer met vrij levendigen handel. Van buitenlandsche hebben Russische, Oostenrijksche, Portugesche en Peruaansche zich verbeterd, zijn Spaansche onveranderd gebleven en werden Mexikaansche lager afgegeven.

ROTTERDAM den 24 December.

Spanje, Amortisabele 4⅞. Oostenrijk, Metalliek 5 pc., 76½; dito nieuwe 5 pc., 91⅞. Mexico, 1851, 3 pc., 22½.

Zeer weinig affaire.

Prijzen der Buitenl. Coupons

en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 23 December.

Metalliek............	*f* 25.45	Spaansche Piast.	*f* — —
Napelsche	- —.—	Hamb. Russen..........	- 37
Div. Eng. in £........	- 11.57½	Russ. in Zilv. R........	- 37
Eng. Russen...........	- — —	Poolsche in fl...........	- 27½
Fransche..............	- 55½	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2.......	- — —
Belgische.............	- 55⅝	» Binn. n.° 15....	- — —
Pruissische	- 34⅜	Papier Mand..........	- — —
Ween. Bank-Actien...	- — —		

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 24 December.

O V E R Z I G T   D E R   W E E K.

KOFFIJ in eene zeer willige stemming. Gedurende deze week hebben belangrijke omzettingen in de tweede hand op speculatie plaats gehad, ten gevolge der min gunstige berigten van Rio ontvangen. Ordinair Maatschappij Java wordt thans op 31½ a 32 c. gehouden. De opinie blijft hoogst gunstig voor het artikel in afwachting van verdere prijsverbetering.

THEE voortdurend prijshoudend. Uit de eerste hand werden deze week afgedaan 50/4 kisten Pecco Congo, gemerkt *Albatross*, tot geheimen prijs.

RIJST blijft, hoewel met geen groote omzettingen, veroorzaakt door de stremming der vaart en den geringen disponibelen voorraad in gepelde soorten, op zeer ferme prijzen gehouden. Uit de eerste hand werden deze week afgedaan 1460 b. ongepelde Java tot *f* 10½, aangevoerd per *St. Helena.*

SPECERIJEN en VRUCHTEN stil en met weinig handel.

TABAK. Uit de eerste hand werden in deze week 100 vaten Maryland afgedaan. De prijzen blijven voortdurend vast.

KATOEN en HUIDEN zonder omgang.

METALEN. Banca-Tin. Eene Ceel of ca. 1000 blokken is tot *f* 77 verkocht. Koper zonder handel.

MEEKRAPPEN. Door het besloten water waren deze week geen schippers ter markt en is dus niets gedaan.

INDIGO. Java stil, zoo mede met COCHENILLE.

POTASCH zonder verandering. Petersburger zeilende en in loco *f* 14½, 1852 dito *f* 14 entr.

VERWHOUT zonder handel.

HARST. Amerikaansche bruine *f* 4½ a ⅝ op levering.

LOOD. Engelsch L B *f* 14½ entr.; Stolberg *f* 14½.

WERKHOUT niets omgegaan.

VETWAREN voortdurend zonder omzet. Alleen werd voor een partijtje Belgisch Smeer *f* 32 besteed en is er iets in Petersb. Talk omgegaan tot *f* 36; thans moet men voor dit vet *f* 37½ betalen.

AMSTERDAM den 24 December.

O V E R Z I G T   D E R   W E E K.

KOFFIJ. De markt heeft zich belangrijk verbeterd en er is in de laatste dagen veel omgegaan; men kan tot 31½ c. geen goed ord. Java per ceel meer koopen.

THEE stil, doch zeer vast.

SUIKER. Ruwe. De handel bepaalde zich in den loop der week hoofdzakelijk tot 500 kranj. Java, zeilende tot *f* ½ boven de avarijprijzen der Nov.-veiling, en in de veiling voorgekomene 103 k. BS. Bahia tot *f* 20 a *f* 24½. Men noteert: Surin. *f* 25 a *f* 31. Geraffineerde. De omzettingen waren onbeduidend, daar de raffinadeurs nu vooreerst genoeg verkocht hebben, en wegens de geslotene scheepvaart. De markt is vast en hoogere prijzen zouden bedongen kunnen worden.

RIJST voortdurend zeer goed gestemd, en alhoewel er door de stremming van de vaart weinig belangrijks gepasseerd is, zoo blijft de opinie zeer gunstig; ongep. Java *f* 9½ a *f* 10; gep. *f* 10 a *f* 11, ongep. Tafel *f* 10½ a *f* 10⅞, gep. *f* 12 a 13, ongep. Arracan *f* 9 a *f* 9½, gep. *f* 10½ a *f* 12.

SPECERIJEN zonder eenigen handel.

VRUCHTEN. Krenten en Rozijnen geheel nominaal; de verlangde prijzen zijn te hoog voor de consumtie, en men zal voor de Smyrna Vruchten in het bijzonder lager moeten, wil men tot eenige verkoopen uit de 1ste hand geraken.

TABAK. In dit artikel bepaalde de afdoening zich alleen tot den omzet van 1486 pakken Java Plantage Grisard, die bij inschrijving gisteren werden afgedaan. Overigens blijft het in dit artikel stil.

METALEN. Er zijn alleen 1100 bl. Banka Tin tot *f* 77 omgezet; tot dien prijs is er voor het oogenblik niets aan de markt. Koper onveranderd zonder handel.

DROOGERIJEN zonder meldenswaardigen omgang.

POTASCH zonder verandering. Petersburger zeilende in loco *f* 14½, 1852 dito *f* 14 entr.

VETWAREN. Talk en Smeer, uit hoofde van geringen voorraad en besloten water, met weinig handel, doch vaste prijzen. Gele Talk *f* 37½ a *f* 38, Zeep *f* 37 à *f* 37½; Amst. Smeer *f* 35½ a *f* 36, Belgisch *f* 35½; Cochin Kokosolie *f* 31½.

Door het Departement van Kolonien is openbaar gemaakt de volgende

A. OPGAVE *van de verschillende op* Java, *uit den oogst van* 1853 *reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, onder ultimo September* 1853.

Producten.		Reeds ontvangen	Vermoedelijk nog te ontvangen.	Totaal.
Koffij........	pikols,	534628	149990	684618
Suiker 1)....	id.	357359	664571	1,021930
Indigo 2)....	Amsterdamsche ponden.	434378	190015	624393
Thee	id.	726947	501175	1,228122
Kaneel	id.	120693	70975	191668
Cochenille 3)	id.	6730	76945	83675
Peper	id.	110875	70625	181500
Tabak 4).....	id.	»	»	»

1) Bovendien blijft vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (met uitzondering van die in de residentie Tagal, waarvan het bedrag nog onbekend is,) eene hoeveelheid van 420,166 pikols.
2) Onder deze cijfers is *niet* begrepen de productie van de residentie Bezoekie, als zijnde het bedrag daarvan nog onbekend.
3) De hoeveelheid, welke bovendien vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten in de residentie Japara blijft, is nog niet bekend.
4) Ter beschikking van de fabrikanten in de residentien Samarang, Rembang en Pasoeroewan, blijven vermoedelijk 1,459,000 Amsterd. ponden. — De hoeveelheid, welke vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten in de residentie Soerabaija blijft, is nog onbekend.

B. OPGAVE *der producten voor particuliere rekening op Java geteeld, uit den oogst van* 1853, *onder ultimo Sept.* 1853.

Producten.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	Totaal.
Koffij 1).....	pikols.	76248	11165	87413
Suiker 2)....	id.	151203	66430	217633
Indigo.......	Amsterdamsche ponden.	149313	134963	284276
Kaneel	id.	18500	6500	25000
Cochenille (3	id.	17900	9900	27800
Tabak 4)....	pikols.	»	11600	11600

1) Onder deze cijfers is *niet* begrepen de productie uit de residentie Pasoeroewan, waarvan het bedrag nog onbekend is.
2) Als voren. *a*, de productie uit de residentien Cheribon, Tagal, Pasoeroewan, waarvan het bedrag nog onbekend is; *b*, de hoeveelheid welke volgens staat A ter beschikking van de fabrikanten blijft.
3) De productie uit de residentien Cheribon en Japara, waarvan het bedrag nog onbekend is, is onder deze cijfers *niet* begrepen.
4) Als voren, voor zoo veel de productie uit de residentien Soerabaija en Pasoeroewan betreft.

BATAVIA den 7 November. (per Overlandpost.)

KOFFIJ blijft in eene vaste stemming: men heeft 1200 pic. Java tot *f* 27 a *f* 28 afgedaan en 800 pic. Padang a *f* 24½. Te Samarang is de voorraad opgeruimd. Te Soerabaija werden 2500 pic. verkocht tot *f* 25½ a 26.

SUIKER met weinig kooplust: 5000 pic. zijn tot *f* 11½ voor n.° 16 afgedaan, welken prijs men ook te Samarang voor 6000 pic. betaald heeft, doch later werden aldaar 16,000 pic. tot *f* 11½ verhandeld. Te Soerabaija vonden 17,000 pic. nemers tot *f* 11½.

RIJST. Indramayo Tafel leverbaar voor einde Dec. wordt op *f* 185 gehouden; Java zonder koopers; 2100 pic. Becassie bedongen *f* 120.

Voor 100 pic. PEPER is *f* 18½ en voor 1500 pic. is *f* 18 besteed. INDIGO met koopers a *f* 3. 65.

GUM ELASTIEK in rijzende stemming; 250 pic. zijn tot *f* 32½ a *f* 33 afgedaan. Van Gum Damar werden 150 pic. met *f* 33 a *f* 35 betaald.
(*A. H.*)

LIVERPOOL den 21 December.

KATOEN. De markt opende heden zeer flaauw, doch de prijzen zijn tot heden nog onveranderd gebleven. Het totaal der verkoopen bedroeg 7000 b., waarvan 100 b. Pernam en Maranham van 6½ tot 6¾ d., 130 b. Bahia van 6½ tot 6½, 200 b. Egyptische van 6 tot 6½ d. en 1000 b. Suratte van 2½ tot 4 d., waarvan 400 b. voor uitvoer.

ANTWERPEN den 23 December.

Voor KOFFIJ blijft voortdurend eene levendige vraag bestaan en de omzettingen zouden nog belangrijker zijn wanneer er meer groote partijen aan de markt werden gebragt. — Van SUIKER noteert men den verkoop van een partijtje van 31 k. Havanna, aangevoerd per *N. S. del Carmen.* — RIJST. Voor dit artikel was de markt weder ferm. De omzettingen van heden bestonden uit ca. 1000 z. gepelde Arracan en 250 z. gebrokene dito. — KANEEL. Heden hebben 40 k. Chineesche Kaneel tot gunstigen prijs grif koopers gevonden. — VRUCHTEN. Heden werd de verkoop bekend van 181 vaatjes Rood Smyrna Rozijn. — HUIDEN. De omzettingen gedurende de afgeloopene week bestonden uit 2500 drooge, 650 gezoutene B.-A. en Monte-Video en 1100 gezouten Rio Grande. Van WOL zijn heden 75 b. Buenos-Ayres en Russische verhandeld geworden. — GRANEN. Over het algemeen was de handel kalm, doch de prijzen blijven ferm.

HAVRE den 21 December.

Voor KATOEN blijft de markt voortdurend kalm. Het totaal der verkoopen van heden bedraagt tot 3 ure slechts 450 b. — KOFFIJ. Men noteert heden de verkoopen van 105 z. ongewasschen Rio a fr. 64 per 50 kil. ent. en 955 z. Haïti op levering per de *Loire* tot fr. 63 dito, zijnde ferme prijzen — SUIKER. Heden werden 104 v. disp. Ruwe Suiker van de Fransche Antilles a fr. 56. 75 en 20 v. dito a fr. 57 omgezet; men sprak ook nog van eene omzetting van Havanna in kisten. — RIJST. Heden hebben, zoowel in gezonde als in beschadigde Waar, verscheiden veilingen plaats gehad, doch voor een gedeelte kunnen wij den uitslag slechts mededeelen; 18 tiersjes beschadigde Carolina hebben van fr. 23 tot 26. 50 ent. en 169 z. beschadigde Arracan van fr. 14 tot 15. 50 ent. koopers gevonden. In diverse partijen noteert men nog den verkoop van 300 z. Bengaal a fr. 21. 50. — HUIDEN De per *Molière* aangevoerde hebben grif koopers gevonden. Heden werden daarvan omgezet 2,803 drooge van fr. 99. 50 tot fr. 106. 25 per 50 kil. en 200 dito a fr. 85 dito. — MEEL. Voor Amerikaansch is de vraag weder levendiger geworden. Men noteert heden de verkoopen van 5,117 vaatjes New-York en Genessee op levering per verwachte schepen van fr. 49 tot 49. 50 en 2,500 vaatjes New-Orleans dito van fr. 49. 50 tot 50. — GRANEN. Geene directe omzettingen hebben plaats gehad; 1,500 hect. beschadigde blanke Amerik. Tarwe werden heden in veiling verkocht.

BORDEAUX den 20 December.

VOORLOOP, Armagnac 145; Marmande 140; Tafia 110 a 115 fr. De 3/6 1 fr. gerezen zijnde, komt a fr. 197 disponibel te noteren.

Advertentien.

, Dankbare vermelding maakt de Commissie ter Verzorging van Minvermogende Cholera-Lijders en derzelver Gezinnen, dat zij ontvangen heeft de zuivere opbrengst der Loterij van Dames-Handwerken en Kleedingstukken, gehouden den 10 November ll., onder directie van Mevrouw VAN DAM, Hanegraaff, c. s., zijnde de aanzienlijke som van . . . . *f* 10,319. 04.

Alsmede de zuivere opbrengst van een Albumblaadje van den Heer *H. Tollens*, uitgegeven door den Heer *H. Nijgh*, ten bedrage van . . . . *f* 721. 07,
Hiervan reeds vermeld - 676. 32.

Saldo - 44. 75.

Een gedeelte der opbrengst eener Voorstelling door den Heer *J. Rahnenberg* . . . . - 12. 90.
In diverse Briefjes, Specie, ... - 38. 51½.

f 10,415. 20½.
Het vorig vermelde - 14,090. 65½.

f 24,505. 86.

STADGENOOTEN!

De Commissie, erkentelijk voor uwe milde bijdragen, kan u de verblijdende mededeeling doen, dat zij daardoor in staat gesteld is om gedurende den Winter de rampen bij de Behoeftigen, door de Cholera aangebragt, te verzachten; zij acht het echter haren pligt, daar, dank zij den Algoede, de Cholera als geweken kan beschouwd worden, u kenbaar te maken dat, door de strenge koude en de duurte der levensmiddelen en brandstoffen, de behoefte onder de Arbeidende Klasse en Minvermogenden groot is, te meer wanneer zij daarenboven nog door ziekte geteisterd worden. Uwe geschonken bewijzen van vertrouwen en goedkeuring, haar ten spoorslag verstrekkende, verlangt zij ook dezen gedurende den Winter hulp te bieden; voorzeker zult gij haar ook daartoe in staat willen stellen, en neemt zij de vrijheid die Gezinnen uwe liefdadigheid bescheiden aan te bevelen.

Rotterdam den 23 *December* 1853.

De Commissie:

G. A. BLANKENHEYM, Boompjes,	wijk	1,	n.°	71.
H. H. VAN DAM, Wijnhaven zuidzijde,	»	1,	»	261.
J. A. C. VOORHOEVE, Boompjes,	»	1,	»	55.
P. J. LUCARDIE, Leuvehaven,	»	1,	»	218.
M. M. VAN DAM, Wijnhaven,	»	2,	»	243.
M. S. SPEYER, Hang,	»	2,	»	416.
J. STRIJBOS, Zandstraat,	»	5,	»	452.
P. E. VAN AALST, Haagscheveer,	»	6,	»	366.
A. J. DE VRIES, Oppert,	»	6,	»	187.
H. V. VAN GOGH, Steiger,	»	7,	»	139.
L. KLERK DE REUS, Lombardstraat,	»	8,	»	173.
J. M. LUCARDIE, Kaasmarkt,	»	8,	»	50.
D. G. W. VAN VOORTHUYZEN, N. Haven,	»	12,	»	338.
H. W. DE CRITTER, Goudscheweg,	»	13,	»	562.
G. M. VAN MARLE, Kruiskade,	»	15,	»	56.
B. KRUYFF, Hoogendijk,	»	13,	»	96.
J. VAN HEYNINGEN, Nieuwewerk,	»	15,	»	700.
J. A. VAN OOSTENRIJK, Keerweerlaan,	»	15,	»	583.

Wij ontvingen na het overlijden van onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder vele bewijzen van hartelijke deelneming, en betuigen daarvoor onzen opregten dank.

Uit aller naam,
A. J. P. TUINZING.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het verlies van mijne hartelijk geliefde Echtgenoote JOHANNA ELIZABETH VAN GILSE VAN DER PALS, betuige ik, ook namens mijne Broeders en Zusters, onzen welmeenenden dank.

Rotterdam
den 24 *December* 1853.

E. DEKKER,
Chirurgijn.

60jarige Huwelijks-Vereeniging van
C. VAN STEENBERGEN,
Oud-Directeur van het Postkantoor alhier,
en
G. N. VAN DER GEER.
Oud-Beijerland 26 *December* 1853.

Heden overleed, na een langdurig lijden, onze waarde Vader en Behuwdvader, de Heer DIRK VAN DE ROTTE, in den ouderdom van 77 jaren en 10 maanden. — Strekkende deze zoo tot bijzondere als algemeene kennisgeving aan Vrienden en Betrekkingen zoo binnen als buiten deze Stad.

Rotterdam den 22 *December* 1853.

Heden overleed alhier, na eene ziekte van weinige dagen, Mejufvrouw JOHANNA JANSSEN, Weduwe van den Heer Leendert Muys, in den ouderdom van 69 jaren.

Rotterdam 22 *December* 1853.

Heden overleed onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, FRANCINA VAN BRINK, in den ouderdom van bijna 59 jaren.

Rotterdam
den 23 *December* 1853.

A. VAN BRINK.
C. HASEBOOM.

UITVOERING VAN HET ORATORIUM

ELIAS,

Tekst naar Woorden van de H. Schrift, Muziek van

D.R FELIX MENDELSSOHN BARTHOLDY,

op Vrijdag den 6 Januarij 1854,
in de **Groote Zaal** *der* **Societeit HARMONIE.**

Het KOOR zal uit ruim 200 Zangeressen en Zangers, het ORCHEST uit omtrent 80 Kunstenaren en Dilettanten zijn zamengesteld.

Directeur de Heer JOH. J. H. VERHULST.

De Toegangkaarten zijn à ***f* 2. 20** te bekomen bij de Heeren *W. C. DE VLETTER* en *B. SCHOTT ZONEN*, en des avonds aan de Zaal.

De zuivere Opbrengst zal worden uitgekeerd aan de COMMISSIE *ter Verzorging van* ***Minvermogende Choleralijders*** *en hunne* ***Betrekkingen*** te dezer Stede; welke Commissie de Gaven zal uitreiken, daar waar hulp noodig is.

De aanvang ten **7 ure.** Ingang aan de **Vestzijde.**

, *Commissarissen over het Vaderlandsch Fonds ter aanmoediging van 's Lands Zeedienst*, opgerigt in 1781, zullen op Maandag den 2 Januarij 1854, ten ELF ure, in de *Kweekschool voor de Zeevaart* te Amsterdam, en elders ten Huize van de Commissarissen van genoemd Fonds (te Rotterdam bij den Heer *J. HUDIG*), Betaling doen van de uit hun *Weduwenfonds* en, gemeenschappelijk met hetzelve, uit het *Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden*, verleende Gratificatien aan in den Oorlog te water Verminkten, en aan Weduwen, Kinderen en Ouders van Gesneuvelden uit de Actien van 1797, van *Algiers*, in *Oostindië*, op *de Schelde*, van *de Kanonneerboot n.° 2 van Speyk* enz.

, SCHOOLBERIGT.

In de NEDERDUITSCHE SCHOOL, aan de **Kruiskade**, in het **Binnenhof**, is ***Aanneming*** voor **LEERLINGEN** uit den Burgerstand, tegen 2 Januarij a. s. Behalve in het *Lezen*, *Schrijven* en *Rekenen*, zal het onderrigt zich uitstrekken tot *alle vakken* van het Lager Onderwijs. In dezelfde School is voor JONGE JUFVROUWEN, des avonds van 6 tot 8 ure, gelegenheid tot het aanleeren van **Vrouwelijke Handwerken,** hoofdzakelijk bestaande in het *Breijen*, *Haken* en *Teekenen*. Het Leergeld op de Dagschool is bepaald op eene Gulden, en des avonds voor de Meisjes op 60 *Cents* per vier weken, voor ieder Kind.

Rotterdam
den 25 *December* 1853.

STEPH.s OLDENBURG.

, Met 1.° Januarij 1854, zal door de **ERVEN LOOSJES**, te *Haarlem*, en **MARTINUS NIJHOFF**, te *'s Hage*, worden uitgegeven het **Tijdschrift:** de

ALGEMEENE KONST- EN LETTERBODE.

Onder Redactie van

Dr. R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK, Mr. F. A. G. CAMPBELL, Jhr. Mr. J. DE WITTE VAN CITTERS, P. M. NETSCHER, J. TIDEMAN, Mr. L. C. SNELLEN VAN VOLLENHOVEN en T. VAN WESTRHEENE Wz.

Het **Proefnummer**, waarbij het **Programma der Redactie** en een **Lijst der HH. Medewerkers**, is bij alle Boekhandelaren te bekomen, en wordt, op *franco* aanvrage, gratis afgeleverd.

Door uittreden van een der Associés wordt in een der voornaamste Steden van Zuidholland ter ***Overneming*** of ***Associatie,*** onder zeer aannemelijke voorwaarden, aangeboden eene **solide winstgevende**

ZAAK IN VERWWAREN, VERNISSEN ETC. ETC.,

welke vele Relatien bezit, en voor meerdere uitbreiding vatbaar is. Reflecterende vervoege men zich met geteekende Brieven, *franco* onder letter Z, bij de Boekverkoopers *M. WIJT en ZONEN*, alhier.

, Bij W. C. DE VLETTER, Papierhandelaar, in *het Vergulde Spinnewiel*, op den hoek van den Houttuin, te Rotterdam, zijn de gerenommeerde **TANDMIDDELEN**, bereid door de *Gebroeders DENTZ, Tandmeesters van HH. MM. den Koning en de Koningin en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins* Frederik *der Nederlanden, enz. enz.*, te bekomen, als: 1°, ***Parelwassching*** en ***Tand-Opiat,*** dienende om het Gebit te versterken, de Tanden en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, a *f* 2. 50; 2°, Veritabele ***Mondspoeling*** voor Scheurbuik, Blaauwschuit, Rhumatieke Pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, a *f* 3; 3°, ***Tand-Poeder,*** tot zuivering en witmaken der Tanden, a 50 *centen;* 4°, ***Poudre Dentifrique et Anti-Scorbutique,*** a *f* 2; 5°, ***Tand-Elixer,*** om de Tanden ivoor wit te maken, zonder het Glazuur te benadeelen, a *f* 1. 10; 6°, ***Eau-de-Blanchard,*** om Kies- en Tandpijn, uit zinkens voortkomende, te verdrijven, a *f* 1, 25, en 7°, ***Liqueur Philodontique,*** tot soigneren en witmaken der Tanden, a *f* 3. 50;
alle met Cachetten en Circulairen.

NB. Voornoemde **Tandmiddelen** zijn, tot dezelfde prijzen, te bekomen: te *Delft* bij B. Bruins, Boekverkooper; *Dordrecht* J. Veth, in Galanterien; *'s Hage* P. W. Sack, in Galanterien, Schoolstraat; *Leyden* W. Hoogenstraten, Confiturier, Botermarkt; *Alkmaar* Erven Sterk, Courantiers; *Arnhem* Tikkel, in Galanter.; *Middelburg* Gebr. Abrahams Courantiers; *Nijmegen* J. Strunck, in Galanter.; *Utrecht* Dekking, in Galanter., Oud Kerkhof, en te *Zutphen* bij W. C. Mellink, Boekverkooper.

HOUTVERKOOPING,

aan het Huis ***den Tol***, te Koudekerk, bij Leyden, van Zwaar **ESSEN HAKHOUT, WILLIGEN** en andere **BOOMEN,** op 2 en 3 Januarij 1854.

Openbare Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* zullen op Dingsdag den 3 Januarij 1854, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize aldaar aanbesteden:

1.° Het doen van eenige **BAGGERWERKEN,** met het **WEGVLETTEN** en ter aan te wijzen plaatsen en hoogten **OPKRUIJEN** van de uitgebaggerde **STOFFEN**, en

2.° Het **VERNIEUWEN** van Twee **STRAATWEGEN,** benevens het **ONDERHOUD** gedurende *vijf jaren* met de Leverantie van al de daartoe benoodigde **MATERIALEN,** in Twee Percelen.

Alles nader omschreven in de Bestekken en Voorwaarden die, van heden af, op de gewone dagen en uren, ter lezing liggen op de *Plaatselijke Secretarie* en het *Stads Timmerhuis* te *Rotterdam*, en welke ook verkrijgbaar zijn bij de Wed. P. van Waesberge en Zoon, Boekdrukkers in den Houttuin, wijk 11 n.° 194, als: van het Baggerwerk voor 15 Centen en van het Straatmakerswerk voor 10 Centen per stuk.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen aan gemeld Timmerhuis. De aanwijzing *in loco* zal plaats hebben van het *Baggerwerk* op Donderdag 29 en Vrijdag 30 December 1853, des voormiddags ten 11 ure, en van het *Straatmakerswerk*, voor het 1ste Perceel op Donderdag den 29 December 1853, des voormiddags ten 10 ure, te beginnen aan het Oostplein, en voor het 2de Perceel op Vrijdag den 30sten December 1853, des voormiddags ten 10½ ure, te beginnen aan de Heul bij den Tolboom.

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.